

Управління культури, національностей, релігій та туризму
Хмельницької облдержадміністрації
Хмельницька обласна універсальна наукова
бібліотека імені Миколи Островського

З етюдника душі

✂

Валерію Франчуку - 65

Біобібліографічний покажчик

Хмельницький
2015

91.9:85+85.14(4УКР-4ХМЕ)6+85.15(4УКР-4ХМЕ)
3-11

З етюдника душі. Валерію Франчуку – 65: біобібліогр. покажч. / Упр. культури, національностей, релігій та туризму Хмельниц. облдержадмін.; ХОУНБ ім. М. Островського. – Хмельницький, 2015. – 64 с.

Біобібліографічний покажчик знайомить читача з життєвим і творчим шляхом подільського художника, живописця-графіка, лауреата Національної премії України ім. Тараса Шевченка та премії ім. Василя Стуса, заслуженого художника України, члена Національної спілки художників України Валерія Олександровича Франчука.

Видання розраховане на широке коло читачів, шанувальників образотворчого мистецтва, науковців, краєзнавців, студентів художніх вузів.

Друкується за рішенням Науково-редакційної ради Хмельницької ОУНБ ім. М. Островського від 10.12.2015 р., протокол № 18 .

Укладач: *Кащук І. Л.*

Відповідальна за випуск: *Синиця Н. М.*

© Хмельниц. ОУНБ ім. М. Островського, 2015

Від укладача

Біобібліографічний покажчик «З етюдника душі» присвячений нашому земляку, відомому художнику Валерію Олександровичу Франчуку, з нагоди його 65-річчя.

Дане видання має довідково-бібліографічний характер, містить матеріали про життєвий і творчий шлях художника, бібліографію його видань і публікацій.

При підготовці покажчика використовувались довідково-бібліографічний апарат Хмельницької обласної універсальної наукової бібліотеки імені Миколи Островського та матеріали надані Красилівською ЦРБ.

Творча біографія митця розкривається у статті «Літописець України – Валерій Франчук».

Бібліографічний покажчик включає в себе такі розділи: «Серії і цикли у творчості Валерія Франчука», «Участь у виставках», «Публікації».

Матеріали із періодичних видань подаються у зворотній хронології.

Дане видання супроводжує допоміжний іменний покажчик.

Народність творів В. Франчука беззаперечна

«Народність творів В. Франчука беззаперечна. Вони переконують у тому, що вітчизняний живопис здатний досягти натхненних творчих злетів без наслідування і самоповторення».

*(З книги відгуків про роботи митця)
Платон Білецький, доктор мистецтвознавства
член-кореспондент НАН України, лауреат
Національної премії України імені Тараса Шевченка*

Добре знайий в Україні і за її межами український художник Валерій Франчук завжди залишається самим собою, чаруючи глядачів дивовижною красою і вселюдською значущістю своїх робіт. Ось уже протягом двадцяти років його твори приваблюють численних шанувальників живопису глибоким осмисленням проблем нашої історії і сучасності, вишуканою і своєрідною манерою виконання. Митець здобув широке визнання, демонструючи свою наснагу в галузі станкового малярства. Він не лише віртуозно виявляє багатство колориту, чистоту і прозорість тонів, а й наполегливо шукає тем, образів і художніх вирішень. Свідченням цього є його живописні цикли «Джерела» (1990 р.), «Мир Вам!» (1994-2005 р.), «Пізнання істини», «Молюсь за тебе Україно» та ін.

За допомогою пластичних засобів В. Франчук створює глибоко психологічні й емоційно насичені образи, що зберігаючи символіку узагальнень, дуже точно передають життєві реалії, спостережені автором (в циклі «Розгойдані дзвони пам'яті»). Картини художника сповнені поезії народних обрядів і легенд, позначені монументальністю композицій.

Валерій Франчук, як справжній митець, звертається до нашої історії, шукаючи в ній відповіді на болючі питання нинішнього дня. Про це свідчить його самобутній поліптих

«Гетьманський шлях» (1997-2001 р.), присвячений видатним українським діячам гетьманської доби.

Стилізаційна манера трактування, площинна композиція, підкреслена декоративність надають творам художника притчевого звучання. Особливо це помітно в його творах на біблійську тематику – серія «Мир Вам!».

По-своєму відтворює В. Франчук і образ нашого пророка Тараса Шевченка в картинах – «Три літа» (1997-2001 р.), «Спас» (2000 р.), своєрідно трактує його твори «Лілея» (1997-2001 р.), «Плач Катерини» (1998 р.), триптих: «Катерина» (2001 р.), та ін.

Стиль В.Франчука помітно вирізняє його серед колег. І не лише тому, що митець знайшов оригінальну техніку аби передати на полотні засобами, властивими лише йому, свої почуття і думки. Творам художника притаманні романтичний пафос, наспівна емоційність, дивовижна виразність, що стали результатом справді новаторських, образно-змістовних і формально-пластичних пошуків у станковому живописі. Митець уникає описової оповідності. Звідси його витончена поетика і пластика в осягненні національної специфіки, цілісність і вагомість сповнених внутрішнього драматизму образів. В. Франчук не цурається символіко-метафоричних засобів у вирішенні змісту і композиції картини. Самобутність його живописного трактування в усьому підкреслює багатозначність асоціативних образів (картини «Четвертий вимір» (2003 р.), «Пройти безвихідь» (2006 р.) Ідеться про високий інтелектуалізм творчого мислення, коли – відбувається органічне поєднання ліричного поняття і драматизму ситуації, а звернення до природи поступається місцем спогадам і бурхливим виявам підсвідомості. Згадаймо картини: «Молитва» (2005 р.), «Реквієм» (2000-2001 рр.), триптихи: «Хто ми є?» (1991-2001 рр.), «Там ще живе душа» (1998-2001 рр.).

Майстер завжди виявляє саме українське світосприймання історії і сучасності свого народу та його традицій («Три колоски» (1994-2001 рр.), «Вінки долі» (1996 - 2001 рр.), «Повернення волхвів» (1996-2001 рр.), «Дніпрові дівчата» (1998-2003 рр.), «Небесні гони» (1998-2001 рр.),

«Лісова пісня» (2000-2003 рр.), «Чумацький шлях» (2000-2003 рр.), та ін.), підносячи їх до загальнолюдських понять і категорій.

Тому і став цей талановитий митець помітним і унікальним явищем у відтворенні багатоманіття нашого світу. Валерій Франчук – не один з багатьох, а на сьогодні єдиний у блискучих виявах свого світлосяйного таланту.

Його дивовижні полотна, позначені багатством прийомів образотворчого втілення, випромінюють життєлюбство і життєстійкість, вони – прекрасна данина одвічному.

*Олександра Синько,
кандидат мистецтвознавства*

«Я творю для того, щоб люди не забували, що в них є душа. А, кажуть, вона вічна...»

В. Франчук



Літописець України – Валерій Франчук

Валерій Олександрович Франчук народився у великій родині Олександра Івановича та Марії Броніславівни Франчуків 10 вересня 1950 року в селі Зелена Красилівського району Хмельницької області.

З чого почався його потяг до малювання, не пам'ятає, але вкарбувався у пам'ять дитячий спогад, напевне, найперший спогад у житті. Він сидить на печі поруч із братами і щось малює. Мама пере білизну. Хлопчик показує свої малюнки мамі і вона дуже рада. І таким дорогим залишилося у пам'яті оте малювання на печі!

Часто до батьків приходили в гості куми і, вже будучи старшим, Валерій полюбляв сидіти на припічку і слухати розповіді літніх людей. Також часто співали народних пісень. Саме тут, у батьковій оселі, формувалася національна свідомість хлопця, у душі з'являлося почуття гордості, що на такій благодатній землі поталанило народитися.

Родовід Франчуків-Кобилянських, як і більшості родин по всій Україні, – давній, іде з віків. Надірваний і покалічений подіями початку ХХ ст., розтерзаний, але не знищений голодоморами, репресіями, війнами, всупереч усьому продовжує своє життя крізь час, збільшуючись та розростаючись сім'ями.

З особливою теплою художник згадує свою маму Марію. Жінка прожила 95 років і до останніх днів чудово пам'ятала пережите. Саме мамині розповіді ще в далеких 50-х про страхіття голодовки стали стрижневими, коли художник працював над циклом про Голодомор – геноцид 1932-1933 рр.

Знову згадується дитинство. Брат Петро Франчук теж любив малювати, хоча й не став художником. Якось Петро перемалював на мішковині картину Васнецова «Три богатири», коли ж Валерій побачив цю роботу, то впевнено заявив, що теж малюватиме. І малюватиме краще від брата.

Проте на малювання часу не було, адже жили бідно і ще змалечку довелось допомагати батькам по господарству.

Коли ходив до початкових класів, взяв у брата Володимира книжку «Від арбалета до гармати». Перемалював

ую зброю, що була там зображена. Потім допомагав вчительці готувати стінгазету. Але талант художника у Валерія відкрила армія. Коли йому доручили оформляти червоний куточок у військовій частині, то саме тоді вперше почав відчувати себе митцем.

Після повернення зі служби працював у Красилівській райсільгосптехніці, почав потроху забувати про малювання. Якось до нього прийшла мама і сказала: «Ти ж хотів бути художником». Мама принесла Валерію хлібину, що була завернута в газету. А в тій газеті оголошення про курси з підготовки керівників художньої самодіяльності при Хмельницькому обласному будинку народної творчості. Вступив на відділ художників-оформлювачів.

За десять місяців навчання відбувся справжній переверот у свідомості Валерія. Саме після цього навчання посправжньому зрозумів, що малювання – це його покликання і доля.

Єдиному з випускників В. Франчуку дали можливість представити власну персональну виставку – першу виставку в його житті, лише йому одному дали направлення на роботу. Спочатку працював художником у парку відпочинку в місті Славута, що на Хмельниччині, а вже через рік став директором цього закладу.

Валерій Олександрович – художник-живописець, графік. Заслужений художник України, лауреат Національної премії України ім. Тараса Шевченка, лауреат премії ім. Василя Стуса.

З 1990 року член Національної спілки художників України.

Нагороджений:

- ❖ Орденем «За заслуги» III-го ступеня;
- ❖ Орденем святого Архистратига Михаїла (УПЦ КП);
- ❖ Нагрудним знаком «Знак пошани»;
- ❖ Почесною відзнакою Міністерства культури і мистецтв України за досягнення в розвитку культури і мистецтв;
- ❖ Почесною відзнакою Міністерства культури і туризму України «За багаторічну плідну працю в галузі культури»;

❖ Почесною грамотою Київського міського голови та іншими.

Він пройшов досить довгу дорогу становлення. Навчання у Миколи та Алли Мазурів у Хмельницькому в 1972 – 1973 рр.; 1980-1986 рр. – навчання у Київському державному художньому інституті (нині Національна академія образотворчого мистецтва та архітектури).

З 1983 року почав проводити активну виставкову діяльність як на території України, так і далеко за її межами.

1986-1989 рр. працював у графічному цеху Київського комбінату монументального та декоративно-ужиткового мистецтва. З 1990 р. на творчій роботі.

Валерій Франчук зумів знайти себе і стати тим, ким мріяв. Незважаючи на всі випробування долі, йому вистачило сил піднятися і довести, що на цій землі він має, що сказати людям.

Багатолітньою важкою творчою працею цей художник сформував свій власний оригінальний мистецький стиль, який завжди вирізняє його серед колег.

Творчий доробок митця складає більш як 4500 творів живопису, близько 1000 графічних аркушів та понад 100 скульптур. На його рахунку 111 групових, республіканських та міжнародних художніх виставок, 159 персональних виставок в Україні та за її межами. Твори зберігаються у вітчизняних музеях, громадських організаціях, культурних центрах України та країн світу.

Основні твори: «Тяжкий хрест» (1993 р.), «Небесні гони» (1995 р.), «Вінець терновий» (1997 р.), «Христос» (1998 р.), поліптих «Гетьманський шлях» (1997-2000 рр.), «Сад любові» (2000 р.), «І серце жде чогось...» (2001 р.), триптих «Катерина» (2001 р.), «Там ще живе душа» (1998-2002 рр.), «Виходьте, ви ж люди» (1995-2002 рр.), триптих «Вклонися і пом'яни» (2004 р.), «Плоди саду людського» (2006 р.), «Пієта» (2008 р.), «Час спливає» (2010 р.), «Святе сімейство» (2010 р.), «Тривожна звістка» (2011 р.), «Тихі доли» (2012 р.).

Валерій Франчук створив ілюстрації до книги вибраних поезій П. Тичини «Послав я в небо свою молитву», що була видана до 120-річчя від дня народження поета.

72 твори із циклу «Розгойдані дзвони пам'яті» він подарував Національному музею меморіалу пам'яті жертв голодоморів в Україні.

Творчості художника присвячено близько 295 публікацій в газетах та журналах України і світу.

Творам цього митця притаманні романтичний пафос, дивовижна виразність і така глибока українська наспівна емоційність. Це стало вагомим результатом справді новаторських, формально-пластичних, образно-змістовних знахідок у сучасному станковому живописі. Звідси його витончена поетика і пластика в осягненні національної специфіки, цілісність і вагомість наповнених внутрішнім драматизмом образів.

Із спогадів Валерія Олександровича: *«Пам'ять міцно тримає в моїй душі спогад про те, як ми, діти, разом з висушеним, мов стара тополя, дідом Кобилянським ходили до викопаної ним кринички. Ми схилилися до її живого джерела, пили чисту з пахощами хвої і чебрецю воду. Ця криничка і нині зветься «криничкою діда Кобилянського». Скільки людей приходить до неї, щоб вгамувати спрагу, наповнити душу і тіло чистою прохолодою джерельця, очиститися, мов у церкві, від скверни. Адже нашу стару дерев'яну церкву, яку побудував з односельцями прадід Степан Кобилянський, і яка прожила на землі століття, новоявлені варвари по-зłodійськи, вночі, знявши хрести, знищили. Чи не вона, та церква мого дитинства, так часто з'являється на моїх картинах?»*

Стоять, мов живі, в уяві дотепер квіти, якими моя мама розмальовувала піч. Щовесни на Великдень ставала наша хата білою чепурною красунею, яка аж сяяла в зеленому вінці яворів і бузку.

Там, на самому денці моїх спогадів, у тій безмежній, неосяжній вишині пам'яті залишилася моя сльоза – дитинство...Мої мама і батько, їхні чисті помисли прищепили мені з раннього дитинства святу любов до рідної Батьківщини.

Пам'ять кличе до спогадів, а спогади перетворюються в картини, які щиро дарують вам, люди...»

Більшість творів Валерія Олександровича присвячено простій повсякденності. Він – поет, навіть більше – оспівувач українського села. Але ця пісня, яка переходить з картини в картину і перетворює звичайну повсякденність на таємницю і дорогоцінність, є надзвичайно сумною. Село Валерія Франчука – не ідилічна мрія, а страшна реальність. Це – старовинні, з найпрекраснішими назвами «вмираючі» села, в яких майже не залишилося мешканців. Але трагедія в картинах Валерія Франчука позбавлена голосного й порожнього пафосу. Він огортає своїх останніх селянок – самотніх старих жінок – серпанком світлого шуму і пронизує тишу навколо них щемливою мелодією самотності і надії, необхідної, як віра.

Своїми працями в сучасному мистецькому житті Валерій Франчук вносить яскравий самобутній вклад у зведення величного Храму духовної культури України. Його творчість наповнена любов'ю і небайдужістю до України, а полотна, позначені глибоким натхненням, несуть у собі величезну енергетику добра, людської гідності і пробуджують у глядачів національну свідомість.

Серії і цикли у творчості Валерія Франчука

Творчість Валерія Франчука широка і дуже розмаїта. Віддаючи перевагу тематичній картині, він водночас плідно працює у жанрах пейзажу, натюрморту, історичного портрета. Майже в усіх його творах – Україна, її історія і сучасність, краса й гармонія природи, велич пам'яток архітектури та культури. Художник своєю творчістю демонструє довершеність малярства у всьому: колористиці, композиції та різноплановій тематиці і прагне піднести в людині почуття власної гідності, любові до своєї землі.

Висока образність його творів ущільнює в розмір полотна і великі трагічні явища, і причаєні народні сподівання, і ніжні сокровенні почуття. Його картини часто подібні до молитви, настільки в них сильне прагнення до високих чистих джерел.

За тематикою творчого здобутку художника твори поділяються на такі цикли і серії.

Цикл творів «Молюсь за тебе, Україно». Історія козацької доби на поезії Т. Г. Шевченка на даний час включає 43 твори. Серед робіт останнього періоду такі твори: «Гонта», 2001р.; «Спас», 2000-2001 рр.; триптих «Катерина», 2001 р.; «Ох, не однаково мені», 2004 р.; «Три літа», «Тризна», «Світе ясний...», 2008 р.; «На цій землі ми разом», 2004 р.; «Хата моя, біла хата», 2005 р., «І Бог, і люди, і земля», 2004 р.; «Яблунівський сад», 2005 р. та ін. Цей цикл утворює високі гуманістичні ідеали, збагачує історичну пам'ять народу.

Цикл «Молюсь за тебе, Україно» неодноразово був представлений у Національному музеї ім. Т. Шевченка в 2004 р., у міській галереї мистецтв «Лавра» в 2006 р.



«Спас», 2000 - 2001 рр.

Цикл творів «Розгойдані дзвони пам'яті», присвячений світлій пам'яті невинно убієнних голодоморами 1921-1923, 1932-1933, 1946-1947 рр., нині включає 126 творів. Серед них такі, як: диптихи «Товарняк», 2006-2007 рр.; «Розгойдані дзвони пам'яті», 2006-2007 рр.; триптихи: «Косарі п'тьми», 2005 р.; «Гарячий попіл», 2005 р.; «Вклонися і пом'яни», 2004 р.; «Остання весна», 2008 р.; картини: «Скорбота матері», 2007 р.; «Чекання», 2006 р.; «Ненька», 2006 р.; «Вихолола піч», 2005 р.; «П'ятеро синів», 2005 р.; «Тяжкий хрест», 2005 р.; «Депортація», 2005 р.; «Молитва», 2005 р.; «Ой

доле наша», 2007 р.; «А душа співає», 2007 р.; «Воскресіння», 2008 р.; «Піста», 2008 р. тощо.



Триптих: «Гарячий попіл», 2005 р.

Твори з циклу «Розгойдані дзвони пам'яті» є спробою передати трагічні сторінки голодоморів 1921-1922, 1932-1933, 1946-1947 років мовою мистецтва крізь призму бачення митця. Вони розкривають обставини трагедії українського народу першої половини ХХ століття, нагадуючи сучасникам про злочини радянської тоталітарної системи супроти українського народу з тим, щоб спомин про ці події став застереженням і вічною пам'яттю прийдешнім поколінням українців.

Понад 70 полотен художник присвятив своїй матері – живому свідку великого голоду.

Першу картину назвав «Свята печаль». Сюжети творів базуються на спогадах матері Валерія Олександровича Марії Броніславівни Франчук-Кобилянської, яка пережила усі три голодомори в Україні.



«Свята печаль», 1991-2002 р.

Цикл творів «Розгойдані дзвони пам'яті» було широко представлено на персональних виставках у міській галереї «Лавра» (2004-2005 рр.), центрі мистецтв «Український дім»

(2005 р.), Національному музеї літератури України (2004-2007 рр.).

Серія творів «Пізнання істини», пошук відповіді на вічні питання людського життя, на даний час включає в себе 31 твір. Серед них треба відмітити такі: «Сплетіння часу», 2005 р.; «Осінній лист», 2004 р.; «Дорога додому», 2006 р.; «Цвірчання цикад», 2005 р.; «Батькова рілля», 2006 р.; «Щаслива?», 2004 р.; «Він мене переміг?», 2006 р.; «Пройти безвихідь», 2006 р.; «Четвертий вимір», 2008 р.; триптих «Пізнання істини», 1996-2001 рр. та ін.

Образи цього циклу творяться на стику реального та ірреального. Яскраво виражено проступають монументальні риси зображуваного з елементами стародавнього іконопису. Вони набувають високого філософського і притчового характеру. Цикл неодноразово був представлений на виставках в Україні, Італії і Греції у 2003-2006 рр.



«Батькова рілля», 2006 р.



«Щаслива?», 2004 р.

Серія творів «Чорна-Біль», присвячена світлій пам'яті жертвам, ліквідаторам Чорнобиля, на даний час включає в себе 44 твори. Серед них: «Постчорнобильська Мадонна», 2005 р.; «Човни на березі», 2004 р.; «Не прижилася», 2006 р.; «Тільки вітру слід», 2006 р.; «Сива коса», 2006 р.; «Матір-Земля», 2006 р.; «Зона відчуження», 2006 р.; «О, сизокрилий птах», 2006 р.; «Полин-зоря», 2006 р.; «Покинута хата», 2006 р.; «Апокаліпсис – 86», 1993-2000 рр.; «Евакуація», 1992-2002 рр.; «Яблука», 2002 р. та ін.



«Покинута хата», 2006 р.



«Яблука», 2002 р

Ця серія неодноразово була представлена на персональних виставках митця в Україні, останнього разу – в Деснянській районній державній адміністрації м. Києва до 20-річчя трагедії.

Цикл творів «Ода творцю світу» – це враження від дива світу природи української землі. На даний час включає в себе 47 творів, серед них варто виділити: «Двері раю», 2006 р.; «Гобелени осені», 2005 р.; «Збирається на дощ», 2005 р.; «По весняному броду», 2003 р.; «Джерело», 2004 р.; «Осінні тумани», 2004 р.; «Глибока долина», 2006 р.; «Обшир думки», 2006 р.; «Золотий дуб», 1993 р.; «Небесне сяйво», 1997 р.; «Вирій осінній», 2003 р.; «Колиска моя», 2004 р. та ін.



«Двері раю», 2006 р.



«Вирій осінній», 2003 р.

Цей цикл було неодноразово представлено на персональних виставках в Україні, Росії, Латвії.

Цикл творів «Плоди саду людського» – це роздуми про гармонійне поєднання душі людини, філософське осмислення буття, портрети. На даний час включає в себе 31 твір. До циклу, зокрема, входять: «Світлій пам'яті Тетяни Яблонської», 2005 р.; «Маршрутка запізнюється», 2005 р.; «Хода», 2006 р.; «Золотий гомін», 2005 р.; «Плоди саду людського», 2006 р. та ін.

Цикл творів «Плоди саду людського» було широко представлено на персональних виставках в міській галереї «Лавра» (2004-2005 рр.), у центрі мистецтв «Український дім» (2005 р.).



«Плоди саду людського», 2006 р. «Маршрутка запізнюється», 2005 р.

Серія творів «Мир Вам!» на біблійні та філософські сюжети, портрети, пейзажі. Цикл на даний час включає в себе 55 творів. Цей цикл утверджує високі гуманістичні ідеали, збагачує історичну пам'ять народу. Слід відмітити такі картини: «Сад любові», 2000-2001 рр.; «Всеношна», 2006 р.; «Іконописець», 2000-2003 рр.; «Тризна», 2006 р.; «Янгол», 2005 р.; «Птах», 2001 р.; «Христос», 1998-2002 рр.; «Ісус в пустелі» 1998-2001 рр.; «Колиска мого дитинства», 2007 р. та ін.



«Христос», 1998 р.



«Ісус в пустелі», 1998 р.

Цикл «Мир Вам!» мав представлення на персональних виставках Валерія Франчука в Українському культурному центрі у Москві в 2001 р., Центрі мистецтв «Український дім» в 2004-2005 рр., неодноразово був представлений в Національному музеї імені Т. Шевченка, в міській галереї мистецтв «Лавра» у 2006 р. тощо.

Серія творів «Джерела», 1990 р. – на сюжети українських народних пісень. Картини: «Ой там на товчку, на базарі», 1990 р.; «Зібралась на вечорниці уся й бо родина» 1990 р.; «Ой вибілюють полотно...», 1990 р.; «Співає, грає весілля», 1990 р.; «Добрий вечір, щедрий вечір», 1990 р.; «Танцюй, танцюй дівчинонько», 1990 р.; «Прийшов час збирати», 1990 р. тощо.

У живописному циклі «Джерела» за допомогою пластичних засобів В. Франчук створює глибоко психологічні і емоційно насичені образи, що, зберігаючи символіку узагальнень, дуже точно передають життєві реалії, спостережені автором. Картини художника сповнені поезії народних обрядів і легенд, позначаються рисами монументальної композиції.

Серія творів «Тиша старого міста» – присвята старому Києву. Картини: «Вверх на Лук`яна», 2004 р.; «Софія Київська», 2002 р.; «Цитадельна» 1998-2003 рр.; «Домський собор», 2006 р.; «Церква св. Якова» (Рига), 2006 р.; «Сизокрила голубка», 1995 р.; «Верхній замок» (Мукачєво), 2006 р.; «Вигурівщина», 2007 р.; «Печери Феодосієві», 2008 р.; «Батієва гора», 2005 р.; «Струни осені», 2004 р. тощо.



«Церква св. Якова» (м. Рига), 2005 р. «Верхній замок (Мукачево)», 2006 р.

Цикли і серії творів є підтвердженням високого рівня таланту художника, його творчих пошуків та філософського осмислення історії України, віри у свій народ, у світле майбутнє України. Валерій Франчук має мужність і силу продовжувати своє справжнє невдаване життя. Він відкриває нам дивовижний досвід оптимістичного додання життєвих криз, людської байдужості, енергійного пошуку самотності і віри в неї, відчайдушного відстоювання своєї справжності – рис, які для митця не менш важливі, аніж талант. Валерій Франчук – яскравий представник сучасного українського образотворчого мистецтва і своїми творами збагачує Українську культуру.

Участь у виставках

Персональні

- 1992 – Київ, Україна
Виставочний зал Українського товариства охорони пам'яток історії та культури.
- 1993 – Київ, Україна
Галерея «Барва»
- 1994 – Київ, Україна
Центр мистецтв «Славутич»
- 1994 – Київ, Україна
«Натюрморт і пейзаж». Культурно-просвітницький центр «Український дім»
- 1995 – Київ, Україна
Галерея «Гарас»
- 1995 – Київ, Україна
Культурно-просвітницький центр «Український дім»
- 1995 – Київ, Україна
Галерея «Живопис, антикваріат»
- 1995 – Київ, Україна
Київська дитяча Академія мистецтв
- 1996 – Київ, Україна
Виставка, присвячена 125-річчю з дня народження Лесі Українки. Будинок актора.
- 1996 – Київ, Україна
Галерея «Акварель»
- 1996 – Київ, Україна
Національний художній музей
- 1996 – Київ, Україна
Музей-квартира П. Г. Тичини
- 1997 – Львів, Україна
Національний художній музей
- 1997 – Київ, Україна
Український гуманітарний ліцей

- 1997 – Київ, Україна
«Ти мені снишся» (виставка, присвячена Дню Києва). Центр мистецтв «Славутич».
- 1997 – Київ, Україна
Галерея «Грифон»
- 1998 – Київ, Україна
Будинок актора
- 1998 – Київ, Україна
Музей гетьманства
- 1998 – Київ, Україна
Представництво ООН в Україні
- 1998 – Київ, Україна
Ватутінська райдержадміністрація
- 1998 – Київ, Україна
Галерея «Акварель»
- 1998 – Київ, Україна
Академія Збройних Сил України
- 1998 – Київ, Україна
Галерея Національного Києво-Печерського історико-культурного заповідника
- 1999 – Київ, Україна
Національний музей Тараса Шевченка
- 1999 – Київ, Україна
Київська дитяча Академія мистецтв
- 1999 – Канів, Україна
Канівський державний музей-заповідник Т.Г. Шевченка
- 1999 – Рапалло, Італія
Галерея «LE ARTE»
- 1999 – Київ, Україна
Національний музей історії України
- 1999 – Генуя, Італія
Виставка – представлення
- 1999 – Київ, Україна
Музей і фонд І. П. Кавалерідзе
- 2000 – Суми, Україна
Сумський художній музей

- 2000 – Київ, Україна
Національна філармонія України
- 2000 – Генуя, Італія
Третя виставка – представлення
- 2000 – Київ, Україна
Музей-майстерня І. П. Кавалерідзе
- 2000 – Київ, Україна
Ювілейна – персональна виставка Галерея
«Лавра»
- 2000 – Київ, Україна
Музей-квартира П. Г. Тичини
- 2001 – Київ, Україна
Національний музей ім. Т. Г. Шевченка (на
здобуття Національної премії ім. Тараса
Шевченка) 22.01.2001 – 08.02.2001 р.
- 2001 – Київ, Україна
Будинок Актора
- 2001 – Київ, Україна
Галерея «Акварель»
- 2001 – Київ, Україна
Кінотеатр «Кінопанорама»
- 2001 – Київ, Україна
Музей-квартира П. Г. Тичини. День Матері
- 2001 – Київ, Україна
Музей-майстерня І. П. Кавалерідзе
- 2001 – Москва, Росія
Український культурний центр в Москві
- 2001 – Київ, Україна
Київська дитяча академія мистецтв
- 2001 – Київ, Україна
Музей-квартира П. Г. Тичини «Молюсь за тебе
Україно»
- 2001 – Київ, Україна
Республіканський планетарій «Небесне сяйво
пам'яті моєї» пам'яті жертвам Бабиного Яру
- 2001 – Київ, Україна
Представництво ООН в Україні

- 2001 – Київ, Україна
Всеукраїнське товариство «Просвіта»
- 2002 – Київ, Україна
Київська дитяча Академія мистецтв
- 2002 – Київ, Україна
Національний музей Тараса Шевченка (на здобуття Національної премії ім. Тараса Шевченка) січень 2002 р.
- 2002 – Київ, Україна
Адміністрація Президента України
- 2002 – Київ, Україна
Державна наукова медична бібліотека
- 2002 – Київ, Україна
Український гуманітарний ліцей
- 2002 – Київ, Україна
Міністерство Закордонних Справ
- 2002 – Київ, Україна
Музей-квартира П. Г. Тичини
- 2002 – Київ, Україна
Всеукраїнський фонд відтворення видатних пам'яток історико-архітектурної спадщини ім. Олесь Гончара
- 2002 – Афіни, Греція
Культурний центр мерії Афін. Дні української культури і мистецтва в Греції, присвячені святкуванню Незалежності України
- 2002 – Рига, Латвія
Українсько-Литовська громадська організація «Апріорі», галерея «Неллія». Дні сучасного мистецтва України в Латвії
- 2002 – Київ, Україна
Музей-майстерня І. П. Кавалерідзе
- 2002 – Рига, Латвія
Балтійський російський інститут
- 2002 – Київ, Україна
Центр культури і мистецтв МВС України

- 2002 – Київ, Україна
Галерея сучасного мистецтва «Місто N»
- 2002 – Луцьк, Україна
Галерея Волинської обласної організації НСХУ
- 2003 – Київ, Україна
Деснянська районна державна адміністрація
- 2003 – Київ, Україна
Галерея «Лавра». 20-ти річчя творчої діяльності
- 2003 – Київ, Україна
Український гуманітарний ліцей
- 2003 – Київ, Україна
Виставка «Пам'ятай» (присвячена пам'яті жертвам голодомору 1932-1933). Національний музей літератури України (на здобуття Національної премії ім. Тараса Шевченка) 28.10.2003 р. – 25.11.2003 р.
- 2003 – Київ, Україна
Український гуманітарний ліцей
- 2004 – Київ, Україна
Музей культурної спадщини
- 2004 – Київ, Україна
Галерея «Лавра» (на здобуття Національної премії ім. Тараса Шевченка) січень 2004 р.
- 2004 – Київ, Україна
Український фонд культури
- 2004 – Київ, Україна
Галерея «Акварель»
- 2005 – Київ, Україна
Плоди саду людського «Український дім» (на здобуття Національної премії ім. Тараса Шевченка) 01.02. – 12.02.2005 р.
- 2005 – Київ, Україна
Національна бібліотека України для юнацтва
- 2005 – Київ, Україна
«Український дім» – виставка в рамках всесвітнього економічного форуму

- 2005 – Київ, Україна
Ода творцю світу «Український дім»
- 2005 – Київ, Україна
Ювілейна виставка, музей П. Г. Тичини
- 2005 – Київ, Україна
Банкотно-монетний двір НБУ
- 2005 – Київ, Україна
ПМ «Український дім» «Розгойдані дзвони пам'яті» світлій пам'яті жертвам голодоморів 1921-1923, 1932-1933, 1946-1947.
- 2006 – Київ, Україна
Міська галерея «Лавра» (на здобуття Національної премії ім. Тараса Шевченка) 10.02. – 17.02.2006 р.
- 2006 – Київ, Україна
Будинок актора
- 2006 – Київ, Україна
Інститут міжнародних відносин
- 2006 – Київ, Україна
Деснянська РДА. (Чорна-биль 20 років)
- 2006 – Хмельницький, Україна
Хмельницький обласний художній музей
- 2006 – Кам'янець-Подільський, Україна
Картинна галерея м. Кам'янець-Подільський
- 2006 – Київ, Україна
Палац мистецтв «Український дім» («Конференція по голодомору»)
- 2007 – Київ, Україна
Національний музей літератури (на здобуття Національної премії ім. Тараса Шевченка) 19.01. – 03.01.2007 р.
- 2007 – Київ, Україна
Меморіальний музей-квартира П. Г.Тичини
- 2007 – Київ, Україна
Палац мистецтв «Український дім» (виставка: «Різдвяний вернісаж»)

- 2007 – Київ, Україна
Національний педагогічний університет
ім. М.П. Драгоманова 2-16 квітня 2007 р.
- 2007 – Київ, Україна
Галерея «Лавра» 6-12 серпня 2007 р.
- 2007 – Київ, Україна
Київський будинок актора 13.09. – 06.10.2007 р.
- 2007 – Київ, Україна
Український гуманітарний ліцей 04.10. –
10.11.2007 р.
- 2007 – Ялта, Україна
Всеукраїнський мистецький фестиваль «Лесина
золота осінь» 19.10. – 14.11.2007 р.
- 2007 – Київ, Україна
Палац мистецтв «Український дім» (виставка
«Розгойдані дзвони пам'яті»)
- 2007 – Будапешт, Угорщина
Музей терору
- 2008 – Київ, Україна
Київський будинок вчених 16.01. – 15.02. 2008 р.
- 2008 – Київ, Україна
Національний музей літератури України (виставка
на здобуття національної премії України імені
Тараса Шевченка) 30.01. – 20.02.2008 р.
- 2008 – с. Колодяжне, Україна
Літературно-меморіальний музей Лесі Українки
30.01. – 20.02.2008 р.
- 2008 – Київ, Україна
Національний музей літератури України 30.01. –
20.02.2008 р.
- 2008 – Рапалло, Італія
Галерея CRISTALLODI
- 2008 – Київ, Україна
Адміністрація президента України
- 2008 – Луцьк, Україна
Волинський краєзнавчий музей

- 2008 – Київ, Україна
Будинок Актора
- 2008 – Берлін, ФРН
Музей Берлінської Стіни
- 2008 – Берлін, ФРН
Посольство України в ФРН
- 2008 – Київ, Україна
Будинок Актора (10-30 вересня)
- 2008 – Долина, Україна
Долинський краєзнавчий музей Тетяни і Омеляна Антоновичів «Бойківщина» (4 жовтня – 4 листопада)
- 2008 – Рівне, Україна
Рівненський краєзнавчий музей (1-30 вересня)
- 2008 – Самбір, Україна
Музей «Бойківщина» (листопад – грудень)
- 2008 – Київ, Україна
Персональна виставка в банку «ПроКредит Банк» (листопад)
- 2008 – Магдебург, ФРН
Український центр «ArtDepot» (листопад-грудень)
- 2008 – Варшава, Польща
Персональна виставка в Варшавському Університеті та Королівському палаці (грудень 2008 – січень 2009)
- 2008 – Київ, Україна
Бібліотека ім. Вернадського (грудень)
- 2009 – Київ, Україна
Центр КіМ НГУУ «КПШ». Картинна галерея ім. Г. Синиці. (квітень)
- 2009 – Київ, Україна
Персональна виставка в банку «ПроКредит Банк» (січень – березень)
- 2010 – Хмельницький, Україна
Хмельницький обласний художній музей 27.08 – 29.09.2010 р.

- 2010 – Київ, Україна
Національний заповідник «Софія Київська» 19.10.
– 04.11.2010 р.
- 2011 – Чернігів, Україна
Національний архітектурно-історичний заповідник «Чернігів стародавній» (липень)
- 2012 – Київ, Україна
Міська центральна бібліотека (березень)
- 2013 – Київ, Україна
Національний музей ім. Тараса Григоровича Шевченка 4.05. – 12.05. 2013 р.
- 2013 – Київ, Україна
Національний Києво-Печерський історико-культурний заповідник (червень)
- 2013 – Київ, Україна
Національний музей медицини України 15.10. – 7.12.2013 р.
- 2014 – Шепетівка, Україна
Музей М. Островського (листопад)
- 2014 – Київ, Україна
Галерея сучасного українського мистецтва «MARCO» (грудень)
- 2015 – Суми, Україна
Сумський художній музей (вересень)

Групові

- 1983 – Київ, СРСР
Республіканська художня виставка «Живописна Україна». Виставочна зала Спілки художників УРСР
- 1988 – Київ, СРСР
Республіканська виставка «Акварель, рисунок»
- 1988 – Київ, СРСР
Республіканська виставка «Живописна Україна»
- 1988 – Київ, СРСР
Республіканська виставка «50 років Спілки

- художників України»
- 1989** – Київ, СРСР
Республіканська виставка, присвячена 175-річчю з дня народження Т. Г. Шевченка
- 1990** – Київ, СРСР
Виставка «Київ і кияни»
- 1990** – Київ, СРСР
Республіканська виставка «Людина і світ»
- 1990** – Київ, СРСР
Республіканська виставка «45 років Перемоги»
- 1991** – Київ, СРСР
Республіканська виставка «500-річчя козацтва»
- 1991** – Київ, СРСР
Виставка творів п'ятих художників «Джерела». Музей історії Києва.
- 1992** – Київ, Україна
Всеукраїнська художня виставка
- 1992** – Київ, Україна
Виставка творів двох художників: А. Марчук, В. Франчук. Виставочний зал спілки профспілок.
- 1992** – Йель, Чоут, США
Міжнародна виставка українських художників «Україна»
- 1993** – Нюрнберг, Німеччина
Виставка творів групи художників
- 1993** – Київ, Україна
Виставка «Перше побачення». Центр мистецтв «Славутич».
- 1993** – Київ, Україна
Всеукраїнська художня виставка
- 1994** – Київ, Україна
Виставка групи художників «МІФІки». Виставочний зал Спілки художників.
- 1994** – Київ, Україна
Всеукраїнська виставка «Живописна Україна»
- 1994** – Миколаїв, Україна
Всеукраїнська виставка-конкурс, присвячена 180-

- річчю з дня народження Т. Г. Шевченка
- 1994** – Київ, Україна
Виставка творів чотирьох художників: М. Журавель, А. Марчук, В. Франчук, А. Тертичний. Виставочний зал Спілки художників.
- 1994** – Київ, Україна
Виставка творів групи художників, присвячена 3-й річниці Незалежності України. Центр мистецтв «Славутич».
- 1994** – Київ, Україна
Виставка творів двох художників: М. Журавель, В. Франчук. Зал засідань товариства «Україна»
- 1995** – Київ, Україна
Виставка творів групи художників. Києво-Могилянська академія.
- 1995** – Київ, Україна
Всеукраїнська художня виставка. Галерея «Лавра»
- 1996** – Київ, Україна
Різдвяна художня виставка. Музей літератури.
- 1996** – Київ, Україна
Виставка групи художників, присвячена 10-й річниці Чорнобильської катастрофи. Музей літератури.
- 1996** – Київ, Україна
Всеукраїнська виставка, присвячена 10-й річниці Чорнобильської катастрофи. Будинок художника.
- 1996** – Київ, Україна
Всеукраїнська художня виставка «Виставка без меж». Галерея «Лавра»
- 1996** – Київ, Україна
Арт-ярмарок. Культурно-просвітницький центр «Український дім»
- 1996** – Київ, Україна
Перша Всеукраїнська виставка духовного мистецтва «Собор 400-річчя Берестейської унії». Культурно-просвітницький центр «Український

- дім»
- 1997** – Київ, Україна
Виставка групи художників: І. Балдуха, М. Євтушенко, В. Франчук, Р. Чайковський. Культурологічний центр Українського товариства охорони пам'яток історії та культури.
- 1998** – Київ, Україна
Перша Святомихайлівська художня виставка-конкурс. Державний історико-архітектурний заповідник «Стародавній Київ».
- 1998** – Київ, Україна
Виставка «Портрет-98». Галерея Київської спілки художників.
- 1998** – Київ, Україна
Виставка «Мальовнича Україна». Державний музей книги і друкарства
- 1998** – Київ, Україна
Груповою благодійна виставка-акція «Художники – дітям». Культурно-просвітницький центр «Український дім»
- 1998** – Київ, Україна
Виставка «Київський пейзаж». Галерея Київської спілки художників.
- 1998** – Київ, Україна
Трієнале-98. Галерея Спілки художників України.
- 1998** – Київ, Україна
Галерея «Пектораль»
- 1999** – Київ, Україна
Спілка художників України
- 1999** – Київ, Україна
Центр мистецтв «Славутич»
- 1999** – Київ, Україна
Виставка натюрморту. Галерея «Митець» КОНСХУ
- 1999** – Київ, Україна
Виставка «Мисливство» КОНСХУ, Галерея «Митець» КОНСХУ

- 1999 – Київ, Україна
Виставка «Жінки і квіти». Галерея «Митець»
КОНСХУ
- 1999 – Київ, Україна
Галерея «Духовна спадщина»
- 2000 – Київ, Україна
Японія – Україна. Виставка живопису
- 2001 – Київ, Україна
Галерея «Лавра» 60 р. журналу «Україна»
- 2001 – Київ, Україна
Триєнале – 2001
- 2003 – Афіни, Греція
Виставка сучасного Українського мистецтва
«Українські кольори»
- 2003 – Київ, Україна
Всеукраїнська виставка «Покрова козацтва».
Будинок вчителя
- 2003 – Київ, Україна
Всеукраїнська виставка «Мистецькі обрії»
галерея «Лавра»
- 2004 – Афіни, Греція
Олімпійське місто Амарусіо 18.08. – 30.09.
- 2004 – о. Кріт, Греція
Культурний центр «Фортеця» мерії міста
Релтівно
- 2004 – о. Сірус, Греція
Культурний центр міста Ермуполіс (Кіклакські
острови)
- 2004 – Київ, Україна
«Різдвяний передзвін» В. Франчук, М. Франчук.
Галерея «Грифон»
- 2005 – Афіни, Греція
Олімпійське місто Амарусіо
- 2005 – о. Кріт, Греція
Культурний центр «Фортеця» мерії міста
Релтівно

- 2005 – о. Сірус, Греція
Культурний центр м. Ермуполіс (Кіклакські острови)
- 2005 – Київ, Україна
Всеукраїнський живописний пленер «Хортиця», «Крізь віки»
- 2005 – Афіни, Греція
Культурний центр району Філотеї
- 2005 – Іракліо, Греція
Культурний центр «Вілла Стелла» мерії Іракліо
- 2005 – о. Форос, Греція
Групова виставка українських художників
- 2005 – Київ, Україна
Виставка «Разом нас багато, нас не подолати»
- 2006 – Сімферополь, Україна
«Розгойдані дзвони пам'яті» (03 – 12.03)
- 2006 – Сімферополь, Україна
«Розгойдані дзвони пам'яті» (16 – 26.03)
- 2006 – Херсон, Україна
«Розгойдані дзвони пам'яті» (30.03 – 9.04)
- 2006 – Миколаїв, Україна
«Розгойдані дзвони пам'яті» (13 – 23.04)
- 2006 – Одеса, Україна
«Розгойдані дзвони пам'яті» (27.04 – 07.05)
- 2006 – Запоріжжя, Україна
«Розгойдані дзвони пам'яті» (11 – 21.05)
- 2006 – Дніпропетровськ, Україна
«Розгойдані дзвони пам'яті» (25.05 – 04.06)
- 2006 – Харків, Україна
«Розгойдані дзвони пам'яті» (08 – 18.06)
- 2006 – Донецьк, Україна
«Розгойдані дзвони пам'яті» (22.06 – 02.07)
- 2006 – Луганськ, Україна
«Розгойдані дзвони пам'яті» (06 – 16.07)
- 2006 – Кіровоград, Україна
«Розгойдані дзвони пам'яті» (20 – 30.07)

- 2006 – Черкаси, Україна
«Розгойдані дзвони пам'яті» (03 – 12.08)
- 2006 – Полтава, Україна
«Розгойдані дзвони пам'яті» (17 – 27.08)
- 2006 – Суми, Україна
«Розгойдані дзвони пам'яті» (31.08 – 10.09)
- 2006 – Чернігів, Україна
«Розгойдані дзвони пам'яті» (14 – 24.09)
- 2006 – Житомир, Україна
«Розгойдані дзвони пам'яті» (28.09 – 08.10)
- 2006 – Вінниця, Україна
«Розгойдані дзвони пам'яті» (12 – 22.10)
- 2006 – Хмельницький, Україна
«Розгойдані дзвони пам'яті» (25.10 – 5.11)
- 2006 – Чернівці, Україна
«Розгойдані дзвони пам'яті» (09 – 19.11)
- 2006 – Івано-Франківськ, Україна
«Розгойдані дзвони пам'яті» (23.11 – 03.12)
- 2006 – Тернопіль, Україна
«Розгойдані дзвони пам'яті» (7 – 17.12)
- 2006 – Коктебель, Крим, Україна
Міжнародний пленер «Волошинські дні в Коктебелі»
- 2006 – Київ, Львів, Україна
Міжнародний живописний пленер
«Україно моя, Україно»
- 2007 – Рівне, Україна
«Розгойдані дзвони пам'яті»
- 2007 – Львів, Україна
«Розгойдані дзвони пам'яті»
- 2007 – Луцьк, Україна
«Розгойдані дзвони пам'яті»
- 2007 – Ужгород, Україна
«Розгойдані дзвони пам'яті»
- 2007 – Київ, Україна
Галерея «Грифон»

- 2007 – Київ, Україна
Національний музей літератури «Козацька осінь»
- 2007 – Київ, Україна
Банкотно-монетний двір НБУ
- 2008 – Київ – Львів – Донецьк, Україна
Від трипілля до сучасності
- 2008 – Дніпропетровськ, Україна
Всеукраїнська художня виставка
«Мальовнича Україна»
- 2008 – Київ, Україна
Всеукраїнська художня виставка портрета
«Людина, образ, особистість»
- 2008 – Рапалло – Генуя, Італія
Групова виставка українських митців (листопад)
- 2008 – Київ, Україна
Мистецька виставка до 75-х роковин Голодомору
1932-1933 років в Україні. Мистецький центр
«Український дім»

Публікації

Книги

1. **Валерій Франчук**. Живопис. Цикл «Розгойдані дзвони пам'яті»: пам'яті жертв Голодоморів 1921-1923, 1932-1933, 1946-1947 рр. присвячується / Київ. міськ. держадмін., Голов. упр. культури, мистецтв та охорони культ. спадщини, Київ. міськ. галерея мистецтв «Лавра» – К., 2005. – 12 с.

2. **Франчук Валерій**. Сад любові: живопис, графіка: альбом-каталог / упоряд. А. Франчук, В. Франчук, Л. Піддубна. – К.: ІРІДУМ, 2012. – 211 с.: іл.

3. **Франчук В.** Тиша старого міста: живопис: каталог / В. Франчук; Київ. міськ. галерея мистецтв «Лавра». – К., 2007. – 24 с.: іл.

4. **Валерій Франчук**: ода творцю світу: живопис. – К.: ІРІДУМ, 2005. – 111 с.: іл.

Бібліографія статей з періодичних видань

2015

5. **Овчаренко. Е.** Однолюб – закоханий у Батьківщину / Е. Овчаренко // Слово Просвіти. – 2015. – 10-16 верес. (ч. 36). – С. 14.

2014

6. **Франчук В.** Земляки зустрінуться обов'язково: [розмова худож. В. Франчука з О. Мачульською] // Поділ. вісті. – 2014. – 6 лют. – С. 5.

7. **Валерій Франчук:** Я творю для того, щоб люди не забували, що в них є душа // Демокр. Україна. – 2014. – 1 серп. – С. 10.

2013

8. **Франчук В.** «Талант і душа – єдині»: [розмова худож. В. Франчука з О. Мачульською] // Слово Просвіти. – 2013. – 28 листоп. – 4 груд. – С. 8.

9. **Чердинцева А.** «Розгойдані дзвони пам'яті» Валерія Франчука: [вист. художника у Нац. музеї л-ри України] // Культура і життя. – 2013. – 22 листоп. – С. 4.

10. **Клейменова О.** Ніші для само ідентифікації душі / О. Клейменова // Віче. – 2013. – № 5. – С. 71.

Із змісту: виставка живопису, графіки, скульптури В. Франчука у Нац. музеї Т. Шевченка.

11. **Таборит М.** Сад його любові: [про Валерія Франчука – художника, лауреата Шевченків. премії] // Слово Просвіти. – 2013. – 11-17 квіт. – С. 15.

12. **Медведчук Г.** Валерій Франчук: «Іду до «Кобзаря»: [вист. творів художника у Меджибіз. фортеці, приурочена 199-й річниці з дня народження Т. Шевченка] // Меджибіз. Замок. – 2013. – 2 квіт. – С. 18.

13. **Шафінський М.** Валерій Франчук: «Йду туди, куди веде мене серце»: [у ДІКЗ «Межибіж» відкрилася персон. вист. засл. художника України] / М. Шафінський // Проскурів. – 2013. – 14 берез.

2012

14. **Чердинцева. А.** Янголи Валерія Франчука / А. Чердинцева // Культура і життя. – 2012. – 29 черв. – С. 8.

15. **Цимбалюк. М.** Душа великого роду-народу / М. Цимбалюк // Слово Просвіти. – 2012. – 2-8 серп. (ч. 31). – С. 15.

16. **Таборит. М.** Любов серед квітів / М. Таборит // Слово Просвіти. – 2012. – 20-26 верес. (ч. 38). – С. 14.

2011

17. **Дунай. П.** Шедрість мистецьких плодів Валерія Франчука / П. Дунай // Київ. – 2011. – № 4-5. – С. 189-192.

2010

18. **Крижанівська. Н.** Палітра Квітучого серця: [10 вересня о 16 годині у Національному музеї літератури виставка з нагоди 60-річчя Валерія Франчука] / Н. Крижанівська // Слово Просвіти. – 2010. – 9-15 верес. (ч. 36) – С. 15.

19. **Дунай П.** Мистецькі дороги Валерія Франчука / П. Дунай // Слово Просвіти. – 2010. – 21-27 жовт. (ч. 42). – С. 15.

20. **Чердинцева А.** Валерій Франчук: Мені всі казали: «Куди ти лізеш – вже давно все зробили у мистецтві!» / А. Чердинцева // Культура і життя. – 2010. – № 43-47. – С. 4-5.

2009

21. **Марків Н.** Дороги, що обирають нас / Н. Марків // Вісник. – 2009. – 29 січ.

22. **Навроцька З.** Що потрібно для оновлення душі? / З. Навроцька // Новини Прибужжя. – 2009. – 29 січ.

23. **Чечель Л.** Я гордий тим, що українець зроду / Л. Чечель // Молодь України. – 2009. – 12 берез.

2008

24. **В Германії** відкрили виставку, посвященную Голодомору // Пік України. – 2008. – 27 лист.

25. **Волга Л.** Дзвони людської пам'яті: [про творчість худож. В. Франчука] / Л. Волга // Уряд. кур'єр. – 2008. – 2 лют. – С. 8.

26. **Голобородько В.** Валерій Франчук – художник, який живе історією життя свого народу / В. Голобородько // Правда України. – 2008. – 21-27 лют.

27. **Дунай П.** Білий ангел добра: символіка живопису Валерія Франчука / П. Дунай // Літ. Україна. – 2008. – 21 лют. – С. 8.

28. **Дунай П.** Вони пішли, та чи залишилися ми? / П. Дунай // Наша віра. – 2008. – № 2. (берез.).

29. **Жулинський М.** Шевченківський комітет, що розділений на табори / М. Жулинський // Високий замок. – 2008. – 6 квіт.

30. **Ковальський Т.** Планку підняв – і її потрібно тримати / Т. Ковальський // День. – 2008. – 1 жовт.

31. **Леонтович О.** Гармонія душі й натхнення / О. Леонтович // Українське слово. – 2008. – 2-8 квіт.

32. **Лубківський Р.** Невичерпний потенціал Української культури / Р. Лубківський // Літ. Україна. – 2008. – 13 берез.

33. **Ляшук Т.** Кілька слів про живопис Валерія Франчука / Т. Ляшук // Слово Просвіти. – 2008. – 28 серп. – 3 верес. – С. 12.

34. **Матвєєва Т.** Через призму пензля Валерія Франчука / Т. Матвєєва // Свіча. – 2008. – 22 жовт.

35. **Мержвинська Л.** Високе і чисте мистецтво / Л. Мержвинська // Вісті Ковельщини. – 2008. – 25 берез.

36. **Мержвинська Л.** Причетність до високого / Л. Мержвинська // Віче. – 2008. – 3-9 квіт.

37. **На здобуття** національної премії «Літописець української історії» // Слово просвіти. – 2008. – 31 січ. – 6 лют.

38. **Ходєєв І.** Реквієм. Голосні дзвони пам'яті / І. Ходєєв // Нація і держава. – 2008. – 1 жовт.

39. **Ходєєв І.** Реквієм. Голосні дзвони пам'яті / І. Ходєєв // Нація і держава. – 2008. – 18 верес.

40. **Чорнобривец О.** Мгновения вечности / О. Чорнобривец // Слово. – 2008. – 1 марта.

41. **Ющенко Е.** В Варшаве открылась выставка, посвященная Голодомору в Украине / Е. Ющенко // Газ. **новостей. сом.** – 2008. – 7 лист.

2007

42. **Бондаренко Р.** Глибини творчих пошуків Франчука / Р. Бондаренко // Уряд. кур'єр. – 2007. – 3 лют.

43. **Голобородько В.** Прекрасный мир Валерия Франчука / В. Голобородько // Рабочая газета. – 2007. – 14 февр.

44. **Голобородько В.** Розгойдані дзвони пам'яті / В. Голобородько // Правда України. – 2007. – 8 лют.
45. **Гринник-Сутанівська В.** Увесь Франчук у двох словах: дар і праця / В. Гринник-Сутанівська // День. – 2007. – 16 лют.
46. **Давиденко В.** Верховинські ліси й волошкові села / В. Давиденко // Слово Просвіти. – 2007. – 13-19 верес.
47. **Давиденко В.** Вершник летить / В. Давиденко // Слово Просвіти. – 2007. – 21-27 черв.
48. **Давиденко В.** Нев'янучий сад Валерія Франчука / В. Давиденко // Слово Просвіти. – 2007. – 25-31 січ. – С. 14.
49. **Максимова Н.** Живописні враження від мандрів / Н. Максимова // Профспілкові вісті. – 2007. – 19 жовт.
50. **Максимова Н.** Картини, позначені високою духовністю / Н. Максимова // Сіл. школа. – 2007. – 25 жовт.
51. **Максимова Н.** Пристрасний голос митця / Н. Максимова // Профспілкові вісті. – 2007. – 16 лют.
52. **Марусик Т.** Мистецтво в «перехідні бандитські часи» / Т. Марусик // Шлях перемоги. – 2007. – 31 січ.
53. **Ламонова О.** Обмежена безкінечність / О. Ламонова // Київські відомості. – 2007. – 27 верес.
54. **Ламонова О.** Обмежена нескінченність / О. Ламонова // День. – 2007. – 3 жовт.

2006

55. **Войціховська Л.** Перша виставка Валерія Франчука на батьківщині / Л. Войціховська // Всім. – 2006. – 23 серп.
56. **Гостинна Д.** І дзвони пам'яті, й живий вогонь безсмертя / Д. Гостинна // Поділ. вісті. – 2006. – 29 серп.
57. **Жупан О.** Чорна биль / О. Жупан // Вісник. – 2006. – трав.
58. **Ільєнко Л.** Палітра українського слова / Л. Ільєнко // Слово Просвіти. – 2006. – 25-31 трав.
59. **Кохан Ю.** Тільки не пишть про шпатель / Ю. Кохан // Києве мій. – 2006. – 7 груд.
60. **Леонтович О.** І ожили на портретах рідні обличчя / О. Леонтович // Укр. слово. – 2006. – 26 лип. – 1 серп.

61. **Марусик Т.** Валерій Франчук: «Я творю для того, щоб люди не забували, що в них є душа...» / Т. Марусик // Україна молода. – 2006. – 2 лют.
62. **Міщенко Г.** Пленер «Хортиця крізь віки» / Г. Міщенко // Культура і життя. – 2006. – 11 січ.
63. **Стрижак А.** У п'ять років я поламав обидві руки / А. Стрижак // Газета по-українськи. – 2006. – 19 лип.
64. **Тимофєєва Л.** З любов'ю до України / Л. Тимофєєва // Проскурів. – 2006. – 31 серп.
65. **Фаріна О.** Я малював ці картини не для продажу / О. Фаріна // Газета по-українськи. – 2006. – 30 черв.
66. **Федорів В.** Дзвони народної пам'яті: [про творчість худож. В. Франчука] / В. Федорів // Вітчизна. – 2006. – № 1. – С. 190-192.

2005

67. **Голобородько В.** Вибухово-помаранчевий художник / В. Голобородько // Правда України. – 2005. – 10-16 берез.
68. **Глушко Н.** Искусство рука об руку / Н. Глушко // Омоніа. – 2005. – 13-19 апр.
69. **Гриник-Сутанівська В.** Той самий новий Франчук / В. Гриник-Сутанівська // Час. – 2005. – 4-11 лют.
70. **Добровольський В.** Зима на дворі, а в душі тепло / В. Добровольський // Профспілкові вісті. – 2005. – 18 лют.
71. **Каверін Ю.** На крилах янгола / Ю. Каверін // Сіл. час. – 2005. – 3 груд.
72. **Козаченко Г.** Розгойдані дзвони пам'яті / Г. Козаченко, В. Коскін // Слово Просвіти. – 2005. – 24-30 лист.
73. **Кондратенко А.** Не ради премії, но все же... / А. Кондратенко // Власть и политика. – 2005. – 11-17 янв.
74. **Коскін В.** Розгойдані дзвони пам'яті / В. Коскін // Демокр. Україна. – 2005. – 16 груд.
75. **Красою** душу напоїти // Демокр. Україна. – 2005. – 22 лют.
76. **Лиша Р.** Краєвид і Оцифровка / Р. Лиша // Наша віра. – 2005. – черв.
77. **Марусик Т.** Розгойдані дзвони пам'яті / Т. Марусик // Шлях перемоги. – 2005. – 16 лист.

78. **Саєнко Н.** Українські митці в Греції / Н. Саєнко // Укр. вісник. – 2005. – 5 берез.

79. **Сом М.** Коли душа знаходить душу / М. Сом // Вечірній Київ. – 2005. – 5 берез.

80. **Тарчевська К.** Енергія добра / К. Тарчевська // Слово просвіти. – 2005. – 17-23 лют.

81. **Федоренко Т.** То не сльоза, то погляд всесвіту / Т. Федоренко // Вечірній Київ. – 2005. – 29 лист.

82. **Чуйко Т.** Митці, які мислять краєвидом / Т. Чуйко // Слово Просвіти. – 2005. – 29 верес. – 5 жовт.

83. **Шлапак Ю.** Мистецький небокрай Валерія Франчука / Ю. Шлапак // Демокр. Україна. – 2005. – 4 лист.

84. **Щербина Д.** Згадати Все / Д. Щербина // Вечірній Київ. – 2005. – 23 лист.

85. **Омельчук Ю.** Валерій Франчук: Плоди саду людського / Ю. Омельчук // Говорить і показує Україна. – 2005. – 17 лют.

2004

86. **Глушко Н.** «После встреч прошу разлуки, после взлета – боли...» / Н. Глушко // Омониа. – 2004. – 7 апр.

87. **Козаченко Г.** Валерій Франчук: «Без пам'яті ми нічого не варті» / Г. Козаченко, В. Коскін // Слово Просвіти. – 2004. – 10-16 черв.

88. **Кощенко О.** Валерій Франчук: художник і громадянин / О. Кощенко // Сіл. вісті. – 2004. – 11 черв.

89. **Крижанівська Н.** Душі криниця / Н. Крижанівська // Вечірній Київ. – 2004. – 14 верес.

90. **Мельник О.** Вселенський міст Валерія Франчука / О. Мельник // Укр. газета. – 2004. – 6 трав.

91. **Новітська Н.** Киев, который мы теряем / Н. Новітська // День. – 2004. – 3 серп.

92. **Приступко Н.** Плоди саду людського / Н. Приступко // Хрещатик. – 2004. – 23 квіт.

2003

93. **Гринник-Сутанівська В.** Де ж наша правда? / В. Гринник-Сутанівська // Слово просвіти. – 2003. – 26 лист. – 2 груд.

94. **Вовк О.** Ті, що плакають мову калинову / О. Вовк // Вечірній Київ. – 2003. – 7 берез.
95. **Волинець А.** Вручено премії імені Василя Стуса / А. Волинець // Укр. газета. – 2003. – 16-22 січ.
96. **Гелева М.** Валерій Франчук: «Я не буревісник, я – митець» / М. Гелієва // За Київським часом. – 2003. – 18 жовт.
97. **Латюк Г.** Народження дива / Г. Латюк // Красилів. вісн. – 2003. – 11 жовт.
98. **Губко О.** Реквієм стражденної душі / О. Губко, Ю. Каверін // Сіл. час. – 2003. – 7 лист.
99. **Максимов М.** Розгойдує дзвони пам'яті художник Валерій Франчук / М. Максимов // Говорить і показує Україна. – 2003. – 6 лист.
100. **Сверстюк Є.** Лауреати премії ім. Василя Стуса 2003 р. / Є. Сверстюк // Наша Віра. – 2003. – лют.
101. **Сірик Ж.** Шанує слово мерія / Ж. Сірик // Літ. Україна. – 2003. – 13 берез.
102. **Харченко Т.** Вони не стали «манною кашею для беззубих» / Т. Харченко // Україна молода. – 2003. – 11 січ.
103. **Чердаклі О.** Крізь призму минулого з оптимізмом / О. Чердаклі // Слово просвіти. – 2003. – 20-26 серп.
104. **Чердаклі О.** Філософські мотиви Валерія Франчука / О. Чердаклі // Слово просвіти. – 2003. – 1-7 жовт.

2002

105. **Глібчук У.** Пластика руйнації і проростання / У. Глібчук // Слово Просвіти. – 2002. – 15 лют.
106. **Гринник-Сутанівська В.** Валерій Франчук: «Я творю для того, щоб люди не забували, що в них є душа...» / В. Гринник-Сутанівська // Молодь України. – 2002. – 22 лют.
107. **Гуменюк Н.** Можна писати картини без пензля, але не можна – без душі / Н. Гуменюк // Віче. – 2002. – 12 груд.
108. **Гусак І.** Мальовничий всесвіт / І. Гусак // Демокр. Україна. – 2002. – 4 жовт.
109. **Дяченко К.** Валерій Франчук: «Бути справжнім то надлюдська робота» / К. Дяченко // Патріот України. – 2002. – 19 черв.

110. **Конивец Е.** Паралельные миры Валерія Франчука / Е. Конивец // Вечерняя Рига. – 2002. – 12 сент.
111. **Корзунова Л.** «Тиха Українська ніч» / Л. Корзунова // Суббота. – 2002. – 20-26 сент.
112. **Максимов М.** Валерій Франчук: дожинки / М. Максимов // Говорить та показує Україна. – 2002. – 5 груд.
113. **Омельчук Ю.** «Молюсь за тебе, Україно...» / Ю. Омельчук // Народна газета. – 2002. – 23-29 трав.
114. **Черемных О.** «Красою душу напоить» / О. Черемных // Панорама Латвии. – 2002. – 12 сент.
115. **Плотова Н.** Художник, що малює сміх і пісні / Н. Плотова // Волинські губернські відомості. – 2002. – 19 груд.
116. **Строй В.** Рига знакомиться с нашим модерном / В. Строй // Голос Украины. – 2002. – 23 авг.
117. **Філатенко А.** Звернення до душі і пам'яті / А. Філатенко // Волинь. – 2002. – 21 груд.
118. **Халіман Г.** Четвертий вимір / Г. Халіман // Сіверський край. – 2002. – 3 серп.

2001

119. **Андрущенко Т.** Мистецький світ Валерія Франчука / Т. Андрущенко // Злагода. – 2001. – № 3. – квіт.
120. **Беспокойная сила** // Киевский телеграфъ. – 2001. – 29 янв.
121. **Гриник-Сутанівська В.** Душа криниці забутої людьми / В. Гриник-Сутанівська // День. – 2001. – 8 лют.
122. **Губко О.** Чаклунське сум'яття пророчих барв / О. Губко // Літ. Україна. – 2001. – 15 лют.
123. **Давиденко Е.** «І світло у темряві світить і п'ятьма не поглине його...» / Е. Давиденко // Київська правда. – 2001. – 13 лют.
124. **Драч І.** Живописний світ Валерія Франчука / І. Драч // Укр. форум. – 2001. – 22-31 січ.
125. **«І серце жде чогось...»** // Слово просвіти. – 2001. – 24 серп.
126. **Івченко В.** Іконні лики вічності / В. Івченко // Слово просвіти. – 2001. – № 1 (79).

127. **Каверін Ю.** «І серце жде чогось...» / Ю. Каверін // Сіл. час. – 2001. – 27 лип.
128. **Кислов А.** Претендент на Шевченківську премію / А. Кислов // Влада і політика. – 2001. – 19-25 січ.
129. **Ламонова О.** Без голосного й порожнього пафосу / О. Ламонова // Культура і життя. – 2001. – 20 жовт.
130. **Ламонова О.** Камерний космос Валерія Франчука / О. Ламонова // День. – 2001. – 13 верес.
131. **Лемьш А.** Неистовый шпатель Валерія Франчука / А. Лемьш // 2000. – 2001. – 14-20 сент.
132. **Малицька А.** Щоб люди не забували про свою душу / А. Малицька // Голос просвіти. – 2001. – лют.
133. **Омельчук Ю.** Живописний світ Валерія Франчука / Ю. Омельчук // Народна газета. – 2001. – 15-21 лют.
134. **Плотнікова І.** Схвильована душа Валерія Франчука / І. Плотнікова // Експрес-об'ява. – 2001. – 6 лип.
135. **Поліщук Т.** Москва побачить Україну на картинах сліпого художника / Т. Поліщук // День. – 2001. – 2 серп.
136. **Сидняківська І.** Жива вода художника / І. Сидняківська // Києвлянин. – 2001. – 13-19 лип.
137. **Федоренко Т.** «Не забуваймо, люди, є у нас душа. І вона вічна...» / Т. Федоренко // Ваше здоров'я. – 2001. – 28 лют.
138. **Фесенко Л.** Музей Шевченка висунув Валерія Франчука на премію ім. Т. Г. Шевченка / Л. Фесенко // Хрещатик. – 2001. – 18 січ.
139. **Черненко С.** Світло земне і небесне / С. Черненко // Вісник Чорнобиля. – 2001. – 3 лют.
140. **Чуйко Т.** Храм ще можна відновити / Т. Чуйко // Культура і життя. – 2001. – 10 лют.
141. **Шыбанов А.** Гетманы на потоке / А. Шыбанов // Киевские Ведомости. – 2001. – 22 янв.
142. **Шульга К.** Від серця – до серця / К. Шульга // Вечірній Київ. – 2001. – 30 січ.

2000

143. **Гаптар В. М.** Мастеру полвека / В. М. Гаптар // Киевский телеграфъ. – 2000. – 25 сент.

144. **Єрмаченкова Є.** Дайте митцеві творити / Є. Єрмаченкова // Столиця. – 2000. – 16 лист.
145. **Івченко В.** Живий дух Франчукових полотен / В. Івченко // Шлях перемоги. – 2000. – 29 лист.
146. **Каверін Ю.** Валерій Франчук: «Майже на всіх моїх картинах присутнє село» / Ю. Каверін // Сіл. час. – 2000. – 10 лист.
147. **Ламонова О.** Живописні роздуми Валерія Франчука / О. Ламонова // Нова Оболонь. – 2000. – черв.
148. **Лиша Р.** Душа криниці в пору затемнення / Р. Лиша // Наша віра. – 2000. – № 11 (151).
149. **Ординський О.** Суровий темп / О. Ординський // Столичные новости. – 2000. – 24-30 окт.
150. **Ромоданова І.** Коли мені ламали хребта, мене рятувала думка про Україну / І. Ромоданова // Робітнича газета. – 2000. – 8 серп.
151. **Ромоданова І.** Дуэт палитры и сердца / І. Ромоданова // Петровна. – 2000. – 21 сент.
152. **Синько Р.** Магія Валерія Франчука / Р. Синько // Вечірній Київ. – 2000. – 26 верес.
153. **Титаренко О.** Что же тогда катарсис, если не это? / О. Титаренко // Правда Украины. – 2000. – 25 окт.
154. **Ткаченко В.** А кажуть, що душа вічна... / В. Ткаченко // Сумщина. – 2000. – 10 черв.
155. **Ткаченко В.** Картини, словнені музики світла / В. Ткаченко // Ваш шанс. – 2000. – 7 черв.
156. **Усатюк П.** Франчукові криниці / П. Усатюк // Вечірня зоря. – 2000. – 8 груд.
157. **Федоренко М.** Франчукові Мадонни / М. Федоренко // Київська правда. – 2000. – 27 квіт.
158. **Шлапак Ю.** Два боги в нього: Україна і Ісус / Ю. Шлапак // Говорить і показує Україна. – 2000. – 2 серп.
159. **Шлапак Ю.** Це потрібно бачити / Ю. Шлапак // Демокр. Україна. – 2000. – 1 серп.

1999

160. **Альта Л.** Проліски Валерія Франчука / Л. Альта // Зірка. – 1999. – 13 січ.

161. **Бедрик Ю.** Історія, як живопис, Валерій Франчук / Ю. Бедрик // Час – Time. – 1999. – 4-5 січ.
162. **Давиденко Э.** Такой невесёлый Франчук / Э. Давиденко // Независимость. – 1999. – 15 янв.
163. **Герман В.** Нетануче світло обнови / В. Герман, Л. Голота, В. Осадчий // Слово просвіти. – 1999. – 11 лист.
164. **Ламонова О.** Живопись художника Франчука радуєт глаз кинозрителя / О. Ламонова // Киевские ведомости. – 1999. – 4 февр.
165. **Микитенко А.** Холодный вихрь / А. Микитенко // Вечерние вести. – 1999. – 22 окт.
166. **Настюк О.** Гетьманиана для графини и детсада / О. Настюк // Сегодня. – 1999. – 28 авг.
167. **Федоренко Т.** Живлюща енергетика полотен Франчука / Т. Федоренко // Ваше здоров'я. – 1999. – 5 лист.
168. **Фесенко Л.** Валерій Франчук і серія гетьманських портретів / Л. Фесенко // Хрещатик. – 1999. – 16 верес.
169. **Синько Р.** Свидетельство свободы / Р. Синько // День. – 1999. – 5 окт.
170. **Шлапак Ю.** Зрілість майстра / Ю. Шлапак // Говорить і показує Україна. – 1999. – 14 жовт.
171. **Щербина В.** Українське стрітєння / В. Щербина // Вечірній Київ. – 1999. – 27 лют.
172. **Un ucraïno a rapallo il. Giomale. Sabato.** – 1999. – 29 maggio.

1998

173. **Заболотна А.** Підсвідомість, увічнена на полотні / А. Заболотна // Вечірній Київ. – 1998. – 1 верес.
174. **Карназицький П.** Галерея художника / П. Карназицький // Альтернатива. – 1998. – 21-27 верес.
175. **Кузьмина А.** Вибрані події тижня / А. Кузьмина // Київ Пост. – 1998. – 19 черв.
176. **Ламонова О.** Там ще живе душа / О. Ламонова // Вечірній Київ. – 1998. – 23 черв.
177. **Ламонова О.** Шанобливо до традицій у пошуках новацій... / О. Ламонова // Вечірній Київ. – 1998. – 29 січ.

178. **Омельчук Ю.** Валерій Франчук пише шпателем / Ю. Омельчук // Хрещатик. – 1998. – 4 верес.

179. **Портяк В.** Молитва до колоса / В. Портяк // Укр. форум. – 1998. – 6 лист.

180. **Старі мотиви** в новій техніці // День. – 1998. – 1 верес.

181. **Шевелєв В.** Картини, які примушують думати / В. Шевелєв // Вечірній Київ. – 1998. – 19 груд.

1997

182. **Альта Л.** Світ на моїх полотнах – з етюдників душі / Л. Альта // Україна. Європа. Світ. – 1997. – 2-8 серп.

183. **Онопрієнко Т.** Валерію Франчуку з сусідами поталанило / Т. Онопрієнко // Вечірній Київ. – 1997. – 28 лист.

184. **Скидан Л.** Тернистим шляхом / Л. Скидан // Народна газета. – 1997. – 3 лип.

185. **Титаренко О.** Сни Франчука, або травневі ночі на Подолі / О. Титаренко // День. – 1977. – 23 трав.

1996

186. **Волга Л.** Подолання / Л. Волга // Уряд. кур'єр. – 1996. – 26 жовт.

187. **Дибенко О.** Пейзажі душі / О. Дибенко // Вечірній Київ. – 1996. – 12 жовт.

188. **Лукаш В.** Зірка Валерія Франчука / В. Лукаш // Час-Тіме. – 1996. – 25 жовт.

189. **Неліна Т.** Для творчості потрібен хист і гроші / Т. Неліна // Київські відомості. – 1996.

190. **Река В.** Подарунок від іменинника / В. Река // Робітнича газета. – 1996. – 13 лист.

191. **Росняк М.** Франчукові Мадонни / М. Росняк // Ваше здоров'я. – 1996. – 28 берез.

192. **Титаренко О.** Франчук или несколько слов о национальном искусстве / О. Титаренко // Аргументы и факты. – 1996. – окт.

1995

193. **Козаченко Г.** Другий Київський художній ярмарок / Г. Козаченко // Час-Тіме. – 1995. – 30 січ.

194. **Лихачёва Н.** В новой галерее – искусство экстракласса / Н. Лихачева // Киевские ведомости. – 1995. – 21 марта.

195. **Неліна Т.** Є в Україні художник / Т. Неліна // Свобода. – 1995. – 18 трав.

196. **Неліна Т.** Малює Валерій Франчук / Т. Неліна // Народна газета. – 1995. – № 33 (214).

197. **Світ** четвертого виміру // Київські відомості. – 1995. – 21 жовт.

198. **Смаль О.** Божественное и мужское в работах Валерия Франчука / О. Смаль // Киевские ведомости. – 1995. – 20 черв.

199. **Степовенко Д.** Небесні гони Франчука / Д. Степовенко // Голос України. – 1995. – 15 лип.

200. **Тігліянова Г.** Кризь образ погляда / Г. Тігліянова // Зірка. – 1995. – 1 груд.

1994

201. **Могилевський В.** Штрихи до портрета / В. Могилевський // Вісті з України. – 1994. – 6 лип.

202. **Набережних Т.** Мифики создают мир / Т. Набережних // Деловые новости. – 1994. – 25 янв.

203. **Неліна Т.** З журбою радість обнялася... / Т. Неліна // Культура і життя. – 1994. – 1 жовт.

204. **Сердюк В.** Дозволь мені вечоровий світе / В. Сердюк // Вечірній Київ. – 1994. – 1 жовт.

205. **Титаренко О.** Пейзаж-ікона Валерія Франчука / О. Титаренко // Вечірній Київ. – 1994. – 28 черв.

1993

206. **Лишак М.** Музыка его картин пока еще звучит у нас / М. Лишак // Киевские ведомости. – 1993. – 25 мая.

207. **Сторожена И.** Прекрасен их союз / И. Сторожена // Київський вісник. – 1993. – 2 лют.

1992

208. **Кучеренко В.** Розпростерті крила птаха / В. Кучеренко // Голос України. – 1992. – 2 черв.

209. **Матвєєва Н.** Свята печаль художника / Н. Матвєєва // Вечірній Київ. – 1992. – 15 жовт.

1991

210. **Козаченко Г.** Джерела молодих художників / Г. Козаченко // Кур'єр муз. – 1991. – квіт.

211. **Могилевський В.** Київські типи та інші / В. Могилевський // Київський вісник. – 1991. – 23 квіт.

212. **Смирнова А.** Що таке київський стиль / А. Смирнова // Вечірній Київ. – 1991. – 12 квіт.

1990

213. **Федоренко М.** Ох, цей стрімкий нестримний Франчук! / М. Федоренко // Вечірній Київ. – 1990. – 20 лист.

1977

214. **Крочек Я.** Немає в світі прекраснішого місця / Я. Крочек // Культура і життя. – 1977. – 22 верес.

2009

215. **Дороги, які обирають нас** // Музеї України. – 2009. – 24 січ.

2008

216. **Балдинюк В.** У черзі за визнанням / В. Балдинюк // Новинар. – 2008. – № 09(28).

217. **Войцехівський Б.** Два художники – вічна тема голодомору: слово про художника Валерія Франчука / Б. Войцехівський // Пам'ять століть. – 2008. – № 5-6.

2007

218. **Крижанівський М.** Розгойдані дзвони пам'яті / М. Крижанівський // Жінка. – 2007. – № 0131-6753. (берез.).

2006

219. **Білан А.** На портретах світочі народу / А. Білан // Українська культура. – 2006. – № 7.

220. **Конончук Т.** Живопис Валерія Франчука і російська література про українське буття в ХХ ст. / Т. Конончук // Вісник Академії адвокатури України. – 2006. – № 6.

221. **Федорів В.** Дзвони народної пам'яті / В. Федорів // Київ. – 2006. – № 1.

2005

222. **Голобородько В.** Художник – бо є душа / В. Голобородько // Банкирь . – 2005. – № 3.

223. **Крижанівська Н.** Краса вдивляється у душу / Н. Крижанівська, М. Крижанівський // Міжнародний туризм. – 2005. – № 1. (лют.-берез.).

2003

224. **Кочевська Л.** Незабути і не пробачити / Л. Кочевська // Жіночий світ. – 2003. – № 4.

225. **Кучер Н.** Валерій Франчук. Долання / Н. Кучер // Пенсія. – 2003. – № 2.

2002

226. **Алекс С.** Чтоб мир души стал светлее и чище / С. Алекс // Стиль. – 2002. – № 1. (янів.-февр.).

227. **Бурлакова И.** Поэтическая метафора – как способ отражения окружающего мира / И. Бурлакова // Компаньон. – 2002. – № 26 (282).

2001

228. **Андрущенко Т.** Відкритий до сучасних філософських течій / Т. Андрущенко // Образотворче мистецтво. – 2001. – № 2.

229. **Андрущенко Т.** Мистецький світ Валерія Франчука / Т. Андрущенко // Дукля. – 2001. – № 1.

230. **За матеріалами** газети «Слово Просвіти» на здобуття Шевченківської премії – Валерій Франчук // Українська мова і література. – 2001. – січ.-лют.

231. **Яцканин І.** Моя сльоза – дитинство... / І. Яцканин // Веселка. – 2000-2001. – січ.

1998

232. **Топіга Б.** Вітчизна вічності / Б. Топіга // Українська культура. – 1998. – № 9-10. – С. 22-23.

1997

233. **Титаренко О.** Палаючий вогонь Франчука, або про те, чого не навчати на уроках малювання / О. Титаренко // Мистецтво та освіта. – 1997. – № 1. – С. 58-60.

1996

234. **Баранов В.** І заспіває вербова галузка / В. Баранов // Київ. – 1996. – № 3-4.

235. **Могилевський В.** Своєю дорогою / В. Могилевський // Українська культура. – 1996. – № 8.

1994

236. **Давиденко Е.** Присутність бога на грішній землі / Е. Давиденко // Україна. – 1994. – № 8.

1992

237. **Загаєцька О.** Співзвучність поглядів / О. Загаєцька // Образотворче мистецтво. – 1992. – № 3.

238.

Відгуки про творчість Валерія Франчука

Франчук має силу та мужність проживати своє справжнє, а не вдаване життя. Він відкриває нам дивовижний досвід оптимістичного додання життєвих криз, людської байдужості, енергійного пошуку самотності і віри в неї, відчайдушного відстоювання своєї справжності – рис, які для митця не менш важливі, ніж талант.

***Валентина Гринник-Сутанівська,
2006 р.***

Валерій Франчук – помітне явище на тлі авторів безкрилих позанаціональних творів, що заповнили сьгодні галереї.

Його картини сповнені високої духовності, а, головне, переконують у тому, що українське малярство має своїх доленосних лідерів.

***Нонна Капельгородська, кандидат
мистецтвознавства***

Валерій Франчук – як швидко і безперестанно він іде вгору! Від виставки до виставки постає перед нами інший

художник. І кожен справжній. Кожен іде від любові і від Бога у всьому живому. Радію. Вітаю.

Євген Сверстюк, 2005 р.

Вражає енергійність його творів, внутрішня духовна сконцентрованість художника, що реалізується у конкретній формі, знайомій кожній людині. Суто абстрактних робіт у Валерія Франчука немає. Абстракція для нього є схема, та основа, на якій базується реальність. А саме вдале співвідношення абстрактного та реального і приводить до результату, що його прагне досягти кожний художник – твір не повинен нікого залишати байдужим. Валерію це вдається повною мірою...

*М. Стороженко,
лауреат Національної премії
України імені Тараса Шевченка*

Художній світ Валерія Франчука – експресивний, напоєний світлим духом українського неба і землі. Він чутливий, емоційно наснажений і, водночас, задумливий, чистий...

Микола Жулинський, 2005 р.

В. Франчук создает на своих полотнах мир хрупкий, неустойки вый, почти мираж но приближает его к зрителю максимально близко. Вот он: стой, подумай. И сделай свой вывод...

*Светлана Хаенко,
Искусствовед, г. Рига, 2002 г.*

«Народність творів В. Франчука беззаперечна. Вони переконують у тому, що вітчизняний живопис здатний досягти натхненних творчих злетів без наслідування і самоповторення».

*Платон Білецький,
доктор мистецтвознавства,
член-кореспондент НАН України,
лауреат Національної премії*

України імені Тараса Шевченка

«Добре знаний в Україні і за її межами український художник Валерій Франчук завжди залишається самим собою, чаруючи глядачів дивовижною красою і вселюдською значущістю своїх робіт. Ось уже протягом двадцяти років його твори приваблюють численних шанувальників живопису глибоким осмисленням проблем нашої історії і сучасності, вишуканою і своєрідною манерою виконання».

*О. Синько,
кандидат мистецтвознавства*

«Серцевинним для Валерія Франчука, як для людини і творця, є неспокій душі, почуття відповідальності перед суспільством. Франчук – це той митець, який живе не тільки у всесвіті особистого я, але і всією історією життя українського народу. Натхнення і душа породжують образи, а школа дає змогу висловити це живописом. Його полотна композиційно виважені, в них митець відверто зізнається, чим живе його душа».

«Розвіяні вітром – може, вітром історії, а може, нашою спільною кармою, – образи Франчука вражають. Ви подивіться на зображення жінок в нових величних триптихах: «Косарі пільми», 2005 р., «Гарячий попіл», 2005 р., «Вклонися і пом'яни», 2004 р. Це на вітрові-урагані розлітається наша Україна. Саме в ті 1932–1933 страшні роки. Вона гине. Якого ще образу треба сильнішого для того, щоб показати оцю пекельну страту України? А ця кров, що розлита по всьому творові «Вклонися і пом'яни», на якому зображений головний образ триптиха – Богородиця, яка тримає свій покров над стражденним народом. Образи цього циклу творяться на стику реального і ірреального. Яскраво виражено проступають монументальні риси зображуваного з елементами стародавнього іконопису. Вони набувають великого філософського і притчового характеру...»

«Франчуку притаманні феноменальна працездатність, щирість – він зробив те, чого не могла зробити вся Національна

спілка художників України, скажімо, із темою голодомору. Одна людина на своїх плечах несе моторошний тягар, і ніякі дати і кампанії тут ні до чого, бо цю тему Франчук розпочав, ще коли про неї не голосили...Висловлюючи муку колишнього, митець будує майбутнє, бо той, хто пам'ятає, житиме у завтрашньому дні».

Володимир Підгора
член Національної спілки художників України,
заслужений діяч мистецтв України,
кандидат мистецтвознавства

«Провідними художніми топосами в циклі «Розгойдані дзвони пам'яті» В. Франчука постають хрест, терновий вінок, свіча, доля, сльоза, мати, кривава земля, скошене жниво, покручене дерево. Це справді промовисті символи того, через що Україні судилося пройти. Однак цей, здавалося, тотальний трагізм символіки художник виводить на виміри вічності. Адже для його художньої манери, що за стилістикою трохи нагадує експресивні капричію й фантазійні ведуги блискучого венеціанця Франческо Гварді, властивий глибокий символізм та спонука до полісемантичного прочитання. Бо хрест – то не лише знаряддя страждання й смерті, а й символ воскресіння. Так само як сльоза – знак не тільки печалі й втрати, а й очищення. Хрест і доля прочитуються як синоніми в образній системі В. Франчука. Але водночас такий інваріант трагічної долі виводить на паралелі сакральні – Хреста Спасителя, Всемилоливої Богоматері й Церкви...Очевидно художник відчуває власну мистецьку місію та пропонує нам, своїм сучасникам, відновити історичну пам'ять у деталях загальнонаціонального й особистого родоводів. Бо народ чи окрема Людина, що не хоче, не вміє, чи нездатна зберегти пам'ять свого минулого, неспроможні до еволюції й причетні до руху по колу. Тому не лише згадати й пом'янути невинно убієнних, а винести повчальні уроки кривавої історії, очиститися змушує Валерій Франчук своїми полотнами...».

Павлина Дунай,
провідний науковий співробітник

*Національного музею літератури,
кандидат філологічних наук
«Літературна Україна, 2 лютого, 2008 р.»*

«Не з доброго дива образ краєвиду є глибоко сутнісним в українській мистецькій традиції, і можна сказати неவிбутнім, попри всі перманентні кон'юнктурні віяння. Бо кому ж і ще, як не мистецтві, випадає відчайдушно намалювати «двері раю», аби нагадати собі і іншим, що вони усе ще для нас залишаються відчиненими. Саме таке відчуття з'являється тоді, коли дивишся твори Валерія Франчука. І не лише тому, що то є майже всуціль дерева і краєвиди. Деякі полотна становлять варіації вже майже знайомих мотивів. І видно було, що художник щось там виживляє із впертістю шукача скарбу. Тому і вражає творчість митця, що в цілій низці творів той скарб дійсно з'явився і правдиво засяяв, а автор в них, здавалося, й зовсім забув про все, затаївся, щоб не сполохнути одухотворену мову землі, неба, дерев, щоб зберегти повноту спілкування. Краєвиди рідних художникові Поділля, Київщини, річки Рось («Ворота в небо» 2004 р., «Над Россю», 2005 р., «Подільська земля», 2005 р., «Ясени», 2005 р.) несуть такий рівень проникливості, що немов відкрилась на мить сама сутність об'явленого в них людині. Дерева, пагорби, земля – якби промовляють з власного ества і тим самим означають і невидимий ландшафт людської душі. Власне духовний код національної культури – віковичний план оприявлення і освоєння простору – через постійне відновлення в людині єдності горнього і земного. «Не дивно, що лише там, де світ стає картиною, вперше з'явиться гуманізм». (М. Гайдеггер). Людина у творах художника існує в незбагненому грізному безмірі. Вона самотня, але й осяяна любов'ю Творця. Образи-краєвиди художника Валерія Франчука вражають могуттю, контрастами форм, старозавітною первісністю. Але в цій суворості неможливо не відчутти, красу яка змушує долати страх і любити цей безмір буття. Назагал то радше внутрішні краєвиди, ландшафт душі, в якому вібрує мінливе тасмниче світло. Місячно-зелені, золотаво-сірі, про зеленкувато-сріблясті, бузково-жовтаві видива сяють, немов на межі земного і небесного».

*Райса Лиша,
«Наша віра, червень, 2005 р.»*

Образи-краєвиди художника Валерія Франчука вражають могуттю, контрастами форм, старозавітною первісністю. Але в цій суворості неможливо не відчуті, красу і ніжність переданих митцем чарівних пейзажів України. Митець оточує глядача образами, які немов виринають із руху світла. Наступної миті ненав'язливо віддаляються, полишивши в душі щось пам'ятне, знак, який змушує далі вдивлятися в картину, зустрічаючи інший образ, що випливає з глибин полотна. Стиль художника, сформований з особливостей традиції метафорично-поетичного українського світосприйняття, дозволяє синтезувати в живу образну цілісність конкретику емоцій, реальність часу й історичну пам'ять з умовністю символів та всеосяжністю світу, що робить його полотна багатовимірними, глибоко асоціативними та змістовними.

*Райса Лиша,
«Наша віра, лютий, 2000 р.»*

Іменний покажчик

А

Алекс С. (226)
Альта Л. (160, 182)
Андрущенко Т. (119, 228, 229)

Б

Балдинюк В. (216)
Баранов В. (234)
Бедрик Ю. (161)
Білан А. (219)
Бондаренко Р. (42)
Бурлакова И. (226)

В

Вовк О. (94)
Войцехівський Б. (217)
Войціховська Л. (55)
Волга Л. (25, 186)
Волинець А. (95)

Г

Гаптар В. М. (143)
Гелева М. (96)
Герман В. (163)
Глібчук У. (105)
Глушко Н. (68, 86)
Голобородько В. (26, 43, 44,
67, 222)
Гостинна Д. (56)
Гриник-Сутанівська В. (45, 69,
93, 106, 121)
Губко О. (98, 122)
Гуменюк Н. (107)
Гусак І. (108)

Д

Давиденко В. (46, 47, 48)
Давиденко Е. (123, 162, 236)
Дибенко О. (187)

Добровольський В. (70)
Драч І. (124)
Дунай П. (17, 19, 27, 28)
Дяченко К. (109)

Є

Єрмаченкова Є. (144)

Ж

Жулинський М. (29)
Жупан О. (57)

З

Заболотна А. (173)
Загаєцька О. (237)

І

Івченко В. (126, 145)
Ільєнко Л. (58)

К

Каверін Ю. (71, 127, 146)
Карназицький П. (174)
Кислов А. (128)
Клейменова О. (10)
Ковальський Т. (30)
Козаченко Г. (72, 87, 193, 210)
Кондратенко А. (73)
Конивец Е. (110)
Конончук Т. (220)
Корзунова Л. (111)
Коскін В. (74)
Кохан Ю. (59)
Кочевська Л. (224)
Кощенко О. (88)
Крижанівська Н. (18, 89, 223)
Крижанівський М. (218)
Крочек Я. (214)
Кузьміна А. (175)
Кучер Н. (225)

Кучеренко В. (208)

Л

Ламонова О. (53, 54, 129, 130, 147, 164, 176, 177)

Латюк Г. (97)

Лемьш А. (131)

Леонтович О. (31, 60)

Лихачёва Н. (194)

Лиша Р. (76, 148)

Лишак М. (206)

Лубківський Р. (32)

Лукаш В. (188)

Лящук Т. (33)

М

Максимов М. (99, 112)

Максимова Н. (49, 50, 51)

Малицька А. (132)

Марків Н. (21)

Марусик Т. (52, 61, 77)

Матвеєва Н. (209)

Матвеєва Т. (34)

Медведчук Г. (12)

Мельник О. (90)

Мержвинська Л. (35, 36)

Микитенко А. (175)

Міщенко Г. (62)

Могилевський В. (201, 211, 235)

Н

Набережних Т. (202)

Навроцька З. (22)

Настюк О. (166)

Неліна Т. (189, 195, 196, 203)

Новітська Н. (91)

О

Овчаренко. Е. (5)

Омельчук Ю. (85, 113, 133, 178)

Онопрієнко Т. (183)

Ординський О. (149)

П

Плотнікова І. (134)

Плотова Н. (115)

Поліщук Т. (135)

Портяк В. (179)

Приступко Н. (92)

Р

Река В. (190)

Ромоданова І. (150, 151)

Росняк М. (191)

С

Саєнко Н. (78)

Сверстюк Є. (100)

Сердюк В. (204)

Сидняківська І. (136)

Синько Р. (152, 169)

Сірик Ж. (101)

Скидан Л. (184)

Смаль О. (198)

Смирнова А. (212)

Сом М. (79)

Степовенко Д. (199)

Сторожена І. (207)

Стрижак А. (63)

Строй В. (116)

Т

Таборит М. (11, 16)

Тарчевська К. (80)

Тимофєєва Л. (64)

Титаренко О. (153, 185, 192, 205, 233)

Тітлянова Г. (200)

Ткаченко В. (154, 155)

Топіга Б. (232)

У

Усатюк П. (156)

Ф

Фаріна О. (65)
Федоренко М. (157, 213)
Федоренко Т. (81, 137, 167)
Федорів В. (66, 221)
Фесенко Л. (138, 168)
Філатенко А. (117)
Франчук В. (6, 8)

Х

Халіман Г. (118)
Харченко Т. (102)
Ходєєв І. (38, 39)

Ц

Цимбалюк. М. (15)

Ч

Чердаклі О. (103, 104)
Чердинцева А. (9, 14, 20)
Черемных О. (114)

Черненко С. (139)
Чечель Л. (23)
Чорнобривец О. (40)
Чуйко Т. (82, 140)

Ш

Шафінський М. (13)
Шевелєв В. (181)
Шлапак Ю. (83, 158, 159,
170)
Шульга К. (142)
Шыбанов А. (141)

Щ

Щербина В. (171)
Щербина Д. (84)

Ю

Ющенко Е. (41)

Я

Яцканин І. (231)

Зміст

Від укладача.....	3
«Народність творів В. Франчука беззаперечна».....	4
Літописець України – Валерій Франчук.....	8
Серії і цикли у творчості Валерія Франчука.....	12
Участь у виставках	20
Публікації.....	35
Відгуки про творчість Валерія Франчука.....	51
Іменний покажчик.....	57

Для нотаток

Для нотаток

Для нотаток

Довідково-бібліографічне видання

З етюдника душі.

Валерію Франчуку – 65

(Біобібліографічний покажчик)

Укладач: *Кащук І. Л.*

Рецензент: *Безвушко Т. Г.*

Відповідальна за випуск: *Синиця Н. М.*

Редагування і комп'ютерне опрацювання:
Марчак Т. Ф., Дорош В. Ю.